

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

25 februarie 2021 *

„Recurs – Acțiune în despăgubire – Răspundere extracontractuală a Uniunii Europene – Comportamente pretins ilegale ale Comisiei Europene și Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) – Încetarea funcțiilor unui membru al Comisiei – Norme procedurale care reglementează investigația efectuată de OLAF – Începerea unei investigații – Dreptul de a fi ascultat – Comitetul de supraveghere a OLAF – Prezumția de nevinovăție – Aprecierea prejudiciului invocat”

În cauza C-615/19 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 16 august 2019,

John Dalli, cu domiciliul în St. Julian's (Malta), reprezentat de L. Levi și S. Rodrigues, avocats,

recurent,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de J.-P. Keppenne și J. Baquero Cruz, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, domnul L. Bay Larsen (raportor), doamna C. Toader și domnii M. Safjan și N. Jääskinen, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 septembrie 2020,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin intermediul recursului formulat, domnul John Dalli solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 6 iunie 2019, Dalli/Comisia (T-399/17, nepublicată, EU:T:2019:384, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta a respins acțiunea sa având ca obiect repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a comportamentelor pretins ilegale ale Comisiei Europene și Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) legate de încetarea funcțiilor sale în calitate de membru al Comisiei la 16 octombrie 2012.

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1073/1999

- 2 Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) (JO 1999, L 136, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 129) prevedea următoarele:

„În cadrul instituțiilor, organismelor, oficiilor și agențiilor înființate prin tratate sau în sensul acestora (denumite în continuare «instituțiile, organismele, oficiile și agențiile»), oficiul efectuează investigații administrative în scopul:

- combaterii fraudei, corupției și altor activități ilegale care afectează interesele financiare ale Comunității Europene;
- investigării în acest scop a chestiunilor grave legate de îndeplinirea sarcinilor profesionale într-un mod care să constituie o abatere de la obligațiile funcționarilor și ale altor agenți ai Comunităților susceptibilă să facă obiectul unor acțiuni disciplinare sau, după caz, penale, ori o abatere echivalentă de la îndeplinirea obligațiilor de către membrii instituțiilor și organismelor, de către conducătorii de oficii și agenții sau de către membrii personalului instituțiilor, organismelor, oficiilor sau agențiilor care nu se supun dispozițiilor [din] statutul personalului.”

- 3 Articolul 2 din acest regulament preciza următoarele:

„În sensul prezentului regulament, prin «investigații administrative» (denumite în continuare «investigații») se înțelege totalitatea inspecțiilor, verificărilor și a altor măsuri luate de angajații oficiului pentru îndeplinirea îndatoririlor acestora, în conformitate cu articolele 3 și 4, în vederea atingerii obiectivelor stabilite la articolul 1 și în vederea stabilirii, dacă este necesar, a naturii ilicite a activităților care fac obiectul investigației. Aceste investigații nu afectează competențele statelor membre în materia urmăririi penale.”

- 4 Articolele 3 și 4 din regulamentul menționat stabileau normele aplicabile investigațiilor externe și, respectiv, interne ale OLAF.

- 5 Articolul 6 din același regulament preciza că directorul oficiului conducea efectuarea investigațiilor.

- 6 Articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999 avea următorul cuprins:

„La încheierea unei investigații efectuate de către oficiu, acesta redactează un raport, sub autoritatea directorului, menționând faptele constatate, prejudiciul financiar, dacă există, și concluziile investigației, inclusiv recomandările directorului oficiului privind măsurile ce ar trebui luate.”

7 Articolul 11 alineatele (1) și (6)-(8) din acest regulament prevedea următoarele:

„(1) Comitetul de supraveghere întărește independența oficiului prin monitorizarea periodică a punerii în aplicare a funcției de investigație.

La cererea directorului sau din proprie inițiativă, comitetul transmite directorului avizul său privind activitățile oficiului, fără însă a interveni în efectuarea investigațiilor în desfășurare.

[...]

(6) Comitetul de supraveghere își numește președintele. Comitetul își adoptă propriul regulament de funcționare. [...]

(7) Directorul transmite comitetului de supraveghere, în fiecare an, programul de activități al oficiului [...]. Directorul informează comitetul în legătură cu cazurile care necesită transmiterea de informații autorităților judiciare ale unui stat membru.

(8) Comitetul de supraveghere adoptă cel puțin un raport pe an cu privire la activitățile sale, pe care îl transmite instituțiilor. Comitetul poate înainta rapoarte Parlamentului, Consiliului, Comisiei și Curții de Conturi asupra rezultatelor investigațiilor oficiului și a măsurilor luate în urma acestora.”

Decizia 1999/396/CE, CECA, Euratom

8 Articolul 4 din Decizia 1999/396/CE, CECA, Euratom a Comisiei din 2 iunie 1999 privind condițiile și metodele de efectuare a investigațiilor interne pentru combaterea fraudei, a corupției și a oricăror activități ilegale care afectează interesele Comunităților (JO 1999, L 149, p. 57, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 156) prevede la primul paragraf următoarele:

„În cazul în care apare posibilitatea implicării unui membru, funcționar sau agent al Comisiei, partea interesată este informată rapid, atât timp cât acest lucru nu prejudiciază investigația. În orice situație, la finalizarea investigației nu pot fi trase concluzii care fac trimitere nominală la un membru, funcționar sau agent al Comisiei fără ca părții interesate să i se fi oferit posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere asupra tuturor faptelor care o privesc.”

Regulamentul de procedură al Comitetului de supraveghere a OLAF

9 Articolul 13 din Regulamentul de procedură al Comitetului de supraveghere a OLAF (JO 2011, L 308, p. 114) prevede la alineatul (5) următoarele:

„Cazurile în care sunt necesare informații ce urmează a fi transmise autorităților judiciare ale unui stat membru sunt examinate pe baza informațiilor furnizate de directorul general al OLAF și în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1073/1999. Demersurile ulterioare sunt, de asemenea, efectuate pe această bază.

În special, înainte de trimiterea informațiilor, comitetul de supraveghere solicită accesul la investigațiile în cauză pentru a stabili dacă sunt respectate drepturile fundamentale și garanțiile procedurale. După ce secretariatul a obținut accesul la documente într-o perioadă de timp care garantează îndeplinirea acestei funcții, raportorii desemnați să examineze cazurile își elaborează prezentarea în cadrul sesiunii plenare a comitetului. [...]

Comitetul numește raportori care să examineze aceste investigații și, dacă este necesar, să emită un aviz.”

Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013

- 10 Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO 2013, L 248, p. 1) abrogă și înlocuiește Regulamentul nr. 1073/1999.
- 11 Articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 883/2013 are următorul cuprins:
„Atunci când o investigație combină elemente externe și interne, se aplică articolul 3 și, respectiv, articolul 4.”

Instrucțiunile OLAF pentru personalul său și privind procedurile de investigație

- 12 Articolul 5 din Instrucțiunile OLAF pentru personalul său și privind procedurile de investigație, în versiunea aplicabilă la data faptelor (denumite în continuare „instrucțiunile OLAF”), prevedea următoarele:
- „(1) Dacă este cazul, unitatea «Investigații – Selecție și revizuire» poate contacta sursa și instituția, organismul, oficiul sau agenția Uniunii în cauză în vederea obținerii de lămuriri și de documente suplimentare privind informațiile inițiale. Aceasta poate, de asemenea, să consulte bazele de date și alte surse aflate la dispoziția OLAF. În cazul în care este necesar să colecteze informații suplimentare în scopurile procedurii de selecție, unitatea «Investigații – Selecție și revizuire» poate utiliza, printre altele, următoarele mijloace:
- (a) colectarea de documente și de informații;
 - (b) colectarea de informații în cadrul reuniunilor operaționale;
 - (c) luarea declarației oricărei persoane în măsură să furnizeze informații relevante;
 - (d) efectuarea unor vizite de informare în statele membre.
- (2) În cazul în care sursa este un denunțator, unitatea «Investigații – Selecție și revizuire» îl informează, în termen de 60 de zile, cu privire la termenul necesar pentru adoptarea unor măsuri adecvate.
- (3) Avizul cu privire la începerea unei investigații sau la deschiderea unui dosar de coordonare se bazează pe faptul dacă informațiile se încadrează sau nu în competența OLAF, dacă sunt suficiente sau nu pentru a justifica începerea unei investigații sau a unui dosar de coordonare și dacă acestea se încadrează sau nu în prioritățile politicii în materie de investigații stabilite de directorul general.
- (4) Reglementările, deciziile și acordurile interinstituționale relevante ale Uniunii, precum și celelalte instrumente juridice referitoare la protecția intereselor financiare ale Uniunii și a celorlalte interese ale Uniunii sunt luate în considerare pentru a stabili dacă OLAF are competență. Se ține seama de fiabilitatea sursei și de credibilitatea acuzațiilor pentru a stabili dacă informațiile sunt suficiente pentru a începe o investigație sau pentru a deschide un dosar de coordonare. În plus, toate informațiile colectate în timpul procedurii de selecție sunt luate în considerare pentru a justifica începerea unei investigații sau deschiderea unui dosar de coordonare. Prioritățile politicii în materie de investigații stabilesc criteriile care trebuie aplicate pentru a determina dacă o informație se încadrează sau nu într-o prioritate de investigație.

(5) Unitatea «Investigații – Selecție și revizuire» comunică directorului general un aviz cu privire la deschiderea sau clasarea unei cauze în termen de două luni de la înregistrarea unei informații primite.”

13 Articolul 11 alineatul (6) din instrucțiunile OLAF preciza următoarele:

„Membrii unității de investigație realizează următoarele activități de investigare după prezentarea unui document scris care emană de la directorul general și care atestă identitatea și calitatea acestora și activitatea de investigare pe care sunt autorizați și mandatați să o îndeplinească:

- (a) audierea persoanelor în cauză;
- (b) inspectarea clădirilor;
- (c) verificări la fața locului;
- (d) expertize tehnico-legale;
- (e) controale și inspecții supuse unor norme sectoriale.”

14 Articolul 12 alineatul (3) din instrucțiunile OLAF prevedea următoarele:

„În cazul în care unitatea de investigație intenționează să desfășoare o activitate de investigație care nu intră în domeniul de aplicare al investigației sau al dosarului de coordonare, aceasta prezintă o cerere unității «Investigații – Selecție și revizuire» în vederea extinderii acestui domeniu. Unitatea «Investigații – Selecție și revizuire» verifică propunerea de extindere a domeniului de aplicare și prezintă directorului general un aviz, pe baza căruia acesta din urmă adoptă o decizie.”

Istoricul cauzei

15 Prin Decizia 2010/80/UE a Consiliului European din 9 februarie 2010 de numire a Comisiei Europene (JO 2010, L 38, p. 7), domnul Dalli a fost numit membru al Comisiei pentru perioada cuprinsă între 10 februarie 2010 și 31 octombrie 2014. Acestuia i-a fost atribuit de către președintele Comisiei portofoliul sănătății și protecției consumatorilor.

16 La 25 mai 2012, ca urmare a primirii de către Comisie, la 21 mai 2012, a unei plângeri din partea societății Swedish Match (denumită în continuare „autoarea plângerii”) care conținea acuzații privind comportamentul domnului Dalli, OLAF a început o investigație (denumită în continuare „investigația OLAF”).

17 Domnul Dalli a fost ascultat de OLAF la 16 iulie și la 17 septembrie 2012.

18 La 15 octombrie 2012, raportul OLAF a fost transmis secretarului general al Comisiei, în atenția președintelui acestei instituții. Acest raport era însoțit de o scrisoare semnată de directorul general al OLAF (denumit în continuare „directorul OLAF”) care rezuma principalele constatări ale investigației.

19 La 16 octombrie 2012, domnul Dalli s-a întâlnit cu președintele Comisiei. Mai târziu în aceeași zi, acesta din urmă i-a informat pe prim-ministrul Republicii Malta, precum și pe președinții Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene cu privire la demisia domnului Dalli. De asemenea, Comisia a emis un comunicat de presă prin care anunța această demisie.

- 20 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 24 decembrie 2012, domnul Dalli a introdus o acțiune având ca obiect anularea „deciziei orale din 16 octombrie 2012 de încetare a funcțiilor [sale] [...] cu efect imediat, adoptată de președintele Comisiei”, și repararea prejudiciului suferit în valoare simbolică de 1 euro pentru prejudiciul moral și, cu titlu provizoriu, în valoare de 1 913 396 de euro pentru prejudiciul material.
- 21 Această acțiune a fost respinsă prin Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2015, Dalli/Comisia (T-562/12, EU:T:2015:270).
- 22 În ceea ce privește, pe de o parte, concluziile prin care se solicita anularea, Tribunalul a apreciat că domnul Dalli își prezentase verbal demisia, fără ca aceasta să fi făcut obiectul unei cereri din partea președintelui Comisiei în sensul articolului 17 alineatul (6) TUE. Întrucât existența acestei cereri, care constituia actul contestat de reclamant, nu fusese stabilită, Tribunalul a considerat că cererea de anulare trebuia respinsă ca inadmisibilă.
- 23 În ceea ce privește, pe de altă parte, concluziile prin care se solicitau despăgubiri, Tribunalul a statuat că, întrucât arătase că existența unei astfel de cereri nu fusese dovedită, nu se poate constata în acest sens nicio nelegalitate în privința acestei instituții. În ceea ce privește viciul de consimțământ invocat în subsidiar în cadrul concluziilor prin care se solicita anularea, Tribunalul a arătat că acesta nu fusese demonstrat. Tribunalul a dedus din aceasta că afirmațiile domnului Dalli legate de un comportament culpabil al Comisiei sau al președintelui acesteia nu fuseseră dovedite și, în consecință, a respins ca nefondate concluziile prin care se solicitau despăgubiri.
- 24 La 21 iunie 2015, domnul Dalli a formulat recurs împotriva acestei hotărâri. Acest recurs a fost respins prin Ordonanța din 14 aprilie 2016, Dalli/Comisia (C-394/15 P, nepublicată, EU:C:2016:262).

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 25 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2017, domnul Dalli a introdus o acțiune prin care a solicitat obligarea Comisiei la plata în favoarea sa a unei despăgubiri într-un quantum estimat, cu titlu provizoriu, la 1 000 000 de euro pentru repararea prejudiciului, în special moral, pe care l-ar fi suferit ca urmare a comportamentelor presupus ilegale ale Comisiei și OLAF, legate de încetarea funcțiilor sale de membru al Comisiei la 16 octombrie 2012.
- 26 În sprijinul acțiunii sale, domnul Dalli a invocat șapte motive privind caracterul ilegal al comportamentului OLAF, întemeiate, în primul rând, pe nelegalitatea deciziei de începere a investigației, în al doilea rând, pe vicii în caracterizarea anchetei și în extinderea acesteia, în al treilea rând, pe încălcarea principiilor aplicabile administrării probelor și pe denaturarea, precum și pe falsificarea probelor, în al patrulea rând, pe încălcarea dreptului la apărare, a articolului 4 din Decizia 1999/396 și a articolului 18 din instrucțiunile OLAF, în al cincilea rând, pe încălcarea articolului 11 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1073/1999 și a articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul de procedură al Comitetului de supraveghere a OLAF, în al șaselea rând, pe încălcarea principiului prezumției de nevinovăție, a articolului 8 din Regulamentul nr. 1073/1999 și a articolului 339 TFUE, precum și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal și, în al șaptelea rând, pe încălcarea articolului 4 din acest regulament, a articolului 4 din Decizia 1999/396 și a Memorandumului de înțelegere privind un cod de conduită pentru a asigura în timp util schimbul de informații între OLAF și Comisie cu privire la investigațiile interne ale OLAF în cadrul Comisiei. În plus, domnul Dalli a prezentat două motive referitoare la caracterul ilegal al comportamentului Comisiei.
- 27 Printr-un act separat depus la grefa Tribunalului la 13 septembrie 2017, Comisia a invocat o excepție de inadmisibilitate.

- 28 Prin hotărârea atacată, după ce a respins această excepție de inadmisibilitate, Tribunalul a respins toate obiecțiunile invocate de domnul Dalli împotriva OLAF și a Comisiei.
- 29 În plus, Tribunalul a constatat, cu titlu suplimentar, că domnul Dalli nu demonstrase nici existența unei legături de cauzalitate suficient de directe între comportamentul reclamat și prejudiciul invocat, nici existența acestuia din urmă.
- 30 În consecință, Tribunalul a respins acțiunea formulată de domnul Dalli în ansamblul său.

Concluziile părților

- 31 Prin recursul formulat, domnul Dalli solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
 - obligarea la repararea prejudiciului, în special a celui moral, pe care acesta l-ar fi suferit și care ar putea fi estimat cu titlu provizoriu la 1 000 000 de euro și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două proceduri.
- 32 Comisia solicită Curții:
- respingerea recursului și
 - obligarea domnului Dalli la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedura în fața Curții și a Tribunalului.

Cu privire la recurs

- 33 Domnul Dalli invocă șapte motive. Primele șase motive se referă la respingerea primelor șase motive prezentate în primă instanță cu privire la comportamentul OLAF. Al șaptelea motiv se referă la constatările Tribunalului referitoare la caracterul real al prejudiciului invocat și la existența unei legături de cauzalitate între comportamentul acestei instituții și prejudiciul invocat.
- 34 Cu titlu introductiv, Comisia precizează că, deși, din motive de economie de procedură, nu a considerat util să introducă un recurs incident, ea apreciază totuși că acțiunea în primă instanță ar fi trebuit să fie respinsă ca inadmisibilă și că Curtea ar putea analiza din oficiu eroarea săvârșită în acest sens de Tribunal.
- 35 În această privință, în prezenta cauză, Curtea consideră necesar să se pronunțe mai întâi cu privire la fondul cauzei (a se vedea prin analogie Hotărârea din 23 octombrie 2007, Polonia/Consiliul, C-273/04, EU:C:2007:622, punctul 33, și Hotărârea din 7 martie 2013, Elveția/Comisia, C-547/10 P, EU:C:2013:139, punctul 47).
- 36 În plus, Comisia susține că toate motivele prezentate de domnul Dalli sunt inoperante.

Cu privire la caracterul inoperant al ansamblului motivelor

Argumentația părților

- 37 Comisia arată că angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii depinde de îndeplinirea a trei condiții, și anume, nelegalitatea comportamentului reproșat instituției Uniunii, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între acest comportament și prejudiciul respectiv. În cazul în care una dintre aceste condiții lipsește, cererea de despăgubire ar trebui respinsă, fără să fie necesar ca celelalte două condiții să fie analizate.
- 38 Or, primele șase motive invocate în susținerea recursului ar privi comportamentul reproșat OLAF, în timp ce al șaptelea motiv ar privi numai existența unui prejudiciu moral. Comisia consideră că domnul Dalli nu prezintă niciun motiv referitor la condiția privind existența unei legături de cauzalitate între comportamentul OLAF și prejudiciul invocat. Potrivit acesteia, domnul Dalli nu poate pretinde că al șaptelea motiv privește și această legătură de cauzalitate, din moment ce în recursul său acesta face trimitere în mod specific, în argumentația dezvoltată în susținerea acestui motiv, la punctul 225 din hotărârea atacată, care nu ar privi decât prejudiciul, și nu ar contesta motivele referitoare la lipsa legăturii de cauzalitate, care figurează la punctul 224 din hotărârea atacată.
- 39 Aceasta ar însemna că motivele prezentate de domnul Dalli nu repun în discuție raționamentul prin care Tribunalul a constatat că legătura de cauzalitate între comportamentul OLAF și prejudiciul invocat de domnul Dalli nu era stabilită. Dat fiind că acest raționament ar fi suficient pentru a justifica dispozitivul hotărârii atacate, aceste motive ar fi inoperante și s-ar impune ca, pentru acest motiv, recursul să fie respins în ansamblul său.
- 40 Domnul Dalli solicită respingerea acestei argumentații.

Aprecierea Curții

- 41 Reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, în sensul articolului 340 al doilea paragraf TFUE, este supusă îndeplinirii mai multor condiții, și anume nelegalitatea comportamentului imputat instituției Uniunii, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între comportamentul acestei instituții și prejudiciul invocat (Hotărârea din 5 septembrie 2019, Uniunea Europeană/Guardian Europe și Guardian Europe/Uniunea Europeană, C-447/17 P și C-479/17 P, EU:C:2019:672, punctul 147, precum și jurisprudența citată).
- 42 Astfel cum a statuat Curtea, în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în întregime, fără a fi necesară examinarea celorlalte condiții ale răspunderii extracontractuale a Uniunii (Hotărârea din 5 septembrie 2019, Uniunea Europeană/Guardian Europe și Guardian Europe/Uniunea Europeană, C-447/17 P și C-479/17 P, EU:C:2019:672, punctul 148, precum și jurisprudența citată).
- 43 În speță, este cert că motivele prezentate de domnul Dalli se raportează la condițiile referitoare la nelegalitatea comportamentului reproșat OLAF și la caracterul real al prejudiciului invocat de domnul Dalli. În schimb, părțile sunt în dezacord cu privire la aspectul dacă al șaptelea motiv invocat în susținerea recursului se referă de asemenea, în parte, la condiția privind existența unei legături de cauzalitate între acest comportament și prejudiciul respectiv.
- 44 În această privință, în primul rând, Comisia nu poate deduce din faptul că domnul Dalli nu a menționat decât punctul 225 din hotărârea atacată în argumentația dezvoltată în susținerea celui de al șaptelea motiv că prin acest motiv el nu repune în discuție constatările Tribunalului referitoare la existența unei legături de cauzalitate între comportamentul OLAF și prejudiciul invocat.

- 45 Astfel, pe de o parte, trebuie să se constate că, la punctul 224 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a procedat la o examinare completă a acestei condiții. Tribunalul s-a limitat la acest punct la a constata că domnul Dalli nu prezentase niciun element care să îi permită să stabilească existența prejudiciului moral invocat și la a înlătura existența unei legături între încetarea funcțiilor acestuia în cadrul Comisiei și prejudiciul invocat. În schimb, Tribunalul nu a constatat, cu caracter general, că domnul Dalli nu stabilise existența unei legături între comportamentul OLAF și acest prejudiciu.
- 46 Pe de altă parte, Tribunalul a considerat la punctul 225 din hotărârea atacată că reclamantul nu demonstrase că „comportamentul incriminat a fost, prin gravitatea sa, de natură să îi cauzeze un [...] prejudiciu”. Astfel, Tribunalul a considerat că domnul Dalli nu demonstrase nici caracterul real al prejudiciului, nici existența unei legături de cauzalitate între acest comportament și prejudiciul respectiv.
- 47 Concluzia potrivit căreia reclamantul nu stabilise existența unei legături de cauzalitate suficient de directe între comportamentele reproșate și prejudiciul invocat nu figurează, de altfel, decât la punctul 226 din hotărârea atacată.
- 48 În al doilea rând, prin intermediul celui de al șaptelea motiv, domnul Dalli invocă printre altele faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin aceea că nu a ținut cont de jurisprudența instanțelor Uniunii din care ar reieși că, atunci când o persoană este asociată în mod public unei încălcări sau când la adresa sa sunt difuzate la scară largă aprecieri susceptibile să lezeze, aceasta suferă, din cauza atingerii reputației sale, un prejudiciu moral.
- 49 Prin intermediul acestui motiv, domnul Dalli susține, prin urmare, că este suficientă caracterizarea existenței unor astfel de comportamente din partea instituțiilor pentru a se stabili existența atât a unui prejudiciu, cât și a unei legături de cauzalitate între aceste comportamente și prejudiciul respectiv.
- 50 În aceste condiții, este necesar să se considere că prin intermediul celui de al șaptelea motiv domnul Dalli repune în discuție constatarea Tribunalului potrivit căreia nu a fost stabilită legătura de cauzalitate între comportamentul OLAF și prejudiciul invocat de reclamant. Prin urmare, trebuie înlăturat argumentul Comisei întemeiat pe caracterul inoperant al tuturor motivelor prezentate de domnul Dalli în susținerea recursului său.

Cu privire la primul motiv, referitor la decizia de începere a investigației

Cu privire la primul aspect al primului motiv

– Argumentația părților

- 51 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, domnul Dalli invocă faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 56-58 din hotărârea atacată, că nici articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1073/1999, nici articolul 5 din instrucțiunile OLAF nu constituie norme de drept care conferă drepturi particularilor.
- 52 Prima dintre aceste dispoziții ar institui în mod clar și precis o obligație pentru OLAF de a nu începe o investigație decât în prezența unor „suspiciuni suficient de serioase” și a unor „chestiuni grave”. Curtea ar fi confirmat în Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/BCE (C-11/00, EU:C:2003:395), și în Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/BEI (C-15/00, EU:C:2003:396), existența unei astfel de obligații, care ar proteja persoanele susceptibile să fie vizate de o investigație a OLAF.

53 În ceea ce privește a doua dintre dispozițiile menționate, aceasta ar supune începerea unei investigații a OLAF unei serii de condiții clare și precise. Din moment ce astfel produce efecte asupra terților, calitatea sa de normă de natură generală sau internă nu ar exclude posibilitatea ca ea să confere drepturi particularilor.

54 Comisia solicită respingerea primului aspect al primului motiv ca nefondat sau, în orice caz, ca inoperant.

– *Aprecierea Curții*

55 Trebuie amintit că, printre condițiile impuse pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, în temeiul articolului 340 al doilea paragraf TFUE, figurează cerința unei încălcări suficient de grave a unei norme de drept al cărei obiect este conferirea de drepturi particularilor (Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctul 29 și jurisprudența citată).

56 În această privință trebuie arătat, în primul rând, că Tribunalul a statuat la punctul 56 din hotărârea atacată că articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1073/1999 nu poate fi considerat o asemenea normă de drept din moment ce acesta se limitează la a menționa obiectivele și funcțiile OLAF în cadrul investigațiilor administrative.

57 Argumentul prezentat de domnul Dalli potrivit căruia această apreciere ar fi afectată de o eroare de drept pentru motivul că ea omite să ia în considerare faptul că această dispoziție prevede că începerea unei investigații a OLAF depinde de întrunirea a două condiții, și anume existența unor „suspiciuni suficient de serioase” și existența unor „chestiuni grave”, nu poate fi acceptat.

58 Astfel, pe de o parte, dispoziția menționată precizează că investigațiile administrative ale OLAF au „scopul” de a „investiga [...] chestiunile grave” susceptibile să facă obiectul unor acțiuni disciplinare. Întrucât o investigație a OLAF are, așadar, potrivit textului aceleiași dispoziții, ca obiect investigarea unor chestiuni grave, existența unor asemenea chestiuni nu poate fi considerată o condiție prealabilă pentru începerea unei investigații de acest tip.

59 Pe de altă parte, deși din jurisprudența Curții reiese efectiv că o investigație a OLAF nu poate fi începută decât atunci când există suspiciuni suficient de serioase referitoare la acte de fraudă sau de corupție sau la alte activități ilegale susceptibile să aducă atingere intereselor financiare ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisa/BCE, C-11/00, EU:C:2003:395, punctul 141, și Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/BEI, C-15/00, EU:C:2003:396, punctul 164), această condiție nu rezultă, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 50 din concluzii, din articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1073/1999, care nu se referă de altfel la noțiunea de „suspiciuni suficient de serioase”.

60 În al doilea rând, Tribunalul a statuat la punctul 57 din hotărârea atacată că articolul 5 din instrucțiunile OLAF nu constituie o normă de drept care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor, întemeindu-se pe calificarea drept „norme interne” a acestor instrucțiuni, precum și pe împrejurarea că acest articol descrie procedura de selecție instituită în cadrul OLAF pentru a asigura că aceste investigații sunt efectuate într-un mod logic și coerent.

61 Rezultă că aprecierea efectuată de Tribunal la acest punct nu este întemeiată numai pe calificarea drept „normă internă” a articolului menționat, ci se bazează de asemenea pe conținutul acestuia.

62 Or, reiese din însuși modul de redactare a articolului 5 din instrucțiunile OLAF că acesta are ca obiect definirea condițiilor de emitere a unui aviz destinat directorului OLAF în cadrul unei proceduri de selecție și enumeră elementele care trebuie luate în considerare în această procedură, fără a stabili condițiile prealabile începerii unei investigații de către OLAF.

63 În aceste condiții, domnul Dalli nu poate pretinde în mod valabil că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că acest articol nu constituie o normă de drept care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor.

64 În consecință, primul aspect al primului motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al doilea aspect al primului motiv

– Argumentația părților

65 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a statuat în mod greșit că obligația de diligență nu fusese încălcată.

66 În primul rând, la punctul 68 din hotărârea atacată, Tribunalul ar fi denaturat faptele întrucât nu a precizat că „termenul foarte scurt” sau „termenul scurt” dintre transmiterea informațiilor conținute în plângere și decizia de începere a unei investigații nu corespunde unei zile, ci câtorva ore.

67 În al doilea rând, contrar a ceea ce reiese din cuprinsul punctului 68 menționat, din avizul unității „Investigații – Selecție și revizuire” nu s-ar putea deduce că această unitate a efectuat cercetări cu privire la autoarea plângerii și la alte două persoane acuzate, în măsura în care Comitetul de supraveghere a OLAF (denumit în continuare „comitetul de supraveghere”) ar fi indicat că nu a găsit niciun element care să ateste existența altor verificări efectuate de OLAF în afara celor care privesc existența persoanelor și a societăților ale căror nume figurau în plângere. Așadar, OLAF nu ar fi procedat la examinarea minuțioasă pe care trebuia să o efectueze.

68 În al treilea rând, hotărârea atacată nu ar fi motivată suficient întrucât aceasta nu ar expune motivele pentru care avizul dat de comitetul de supraveghere nu a fost luat în considerare.

69 În al patrulea rând, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că OLAF efectuase o examinare suficientă a acuzațiilor expuse în plângerea care îl viza pe domnul Dalli înainte de a decide începerea unei investigații cu privire la acest subiect.

70 Tribunalul nu ar fi prezentat, așadar, în mod suficient elementele de fapt evocate de domnul Dalli și motivul pentru care acestea nu puteau fi apreciate înainte de începerea investigației, deși aceste verificări ar fi putut fi efectuate printre altele cu privire la poziția adoptată de autoarea plângerii în dosarele cu care era sesizat domnul Dalli și cu privire la relațiile cu Comisia ale autoarei plângerii.

71 În plus, aprecierea efectuată de Tribunal la punctul 73 din hotărârea atacată, potrivit căreia OLAF putea începe o investigație întemeindu-se pe informații prezentate într-o plângere atunci când acestea sunt precise și detaliate, fără a efectua verificările necesare pentru aprecierea credibilității acestor acuzații, ar fi eronată. De asemenea, Tribunalul ar fi trebuit să statueze la punctul 74 din această hotărâre că OLAF era obligat să se asigure de lipsa unui conflict de interese, chiar dacă un astfel de conflict nu rezulta în mod vădit din informațiile primite.

72 Comisia solicită respingerea celui de al doilea aspect al primului motiv în parte ca inadmisibil și în parte ca nefondat.

– Aprecierea Curții

73 În primul rând, în ceea ce privește afirmația domnului Dalli potrivit căreia la punctul 68 din hotărârea atacată Tribunalul ar fi denaturat elemente de fapt, trebuie amintit că, astfel cum rezultă din articolului 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de

Justiție a Uniunii Europene, recursul se limitează la aspecte de drept. Tribunalul este, prin urmare, singurul competent să constate și să aprecieze faptele relevante, precum și să aprecieze elementele de probă. Aprecierea acestor fapte și elemente de probă nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării lor, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții în cadrul unui recurs (Hotărârea din 28 mai 2020, Asociación de fabricantes de morcilla de Burgos/Comisia, C-309/19 P, EU:C:2020:401, punctul 10 și jurisprudența citată).

- 74 La punctul 68 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a menționat în mod precis cât timp s-a scurs între primirea informațiilor din partea Comisiei și începerea investigației de către OLAF.
- 75 Cu toate acestea, din moment ce normele aplicabile nu stabilesc un termen imperativ în această privință, Tribunalului nu i se poate reproșa că nu a indicat timpul precis care s-a scurs între cele două evenimente.
- 76 În ceea ce privește expresiile „termen foarte scurt” și „termen scurt” utilizate de Tribunal în cuprinsul acestui punct, acestea nu sunt nicidecum incompatibile cu intervalul de timp de câteva ore la care face referire domnul Dalli. Prin urmare, trebuie să se constate, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la intervalul de timp în discuție, că utilizarea acestor expresii nu poate constitui o denaturare a elementelor de fapt.
- 77 În al doilea rând, prin intermediul afirmațiilor sale potrivit cărora Tribunalul a dedus în mod greșit din avizul unității „Investigații – Selecție și revizuire” că OLAF efectuase cercetări cu privire la autoarea plângerii și la două dintre persoanele acuzate, domnul Dalli repune în discuție aprecierile factuale efectuate de Tribunal la punctul 68 din hotărârea atacată.
- 78 Din moment ce aceste afirmații nu fac referire la nicio denaturare a elementelor de fapt care au condus la aceste aprecieri, ele trebuie, conform jurisprudenței Curții amintite la punctul 73 din prezenta hotărâre, să fie respinse ca inadmisibile. În orice caz, în măsura în care afirmațiile menționate ar trebui înțelese în sensul că denunță o denaturare a avizului adoptat de comitetul de supraveghere, este necesar să se arate că extrasele din acest aviz citat în recurs nu contrazic constatările efectuate de Tribunal la punctul 68 menționat.
- 79 În al treilea rând, în ceea ce privește pretinsul viciu de motivare a hotărârii atacate, trebuie amintit că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, obligația de motivare nu impune Tribunalului să facă o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele formulate de părțile în litigiu, motivarea Tribunalului putând fi, așadar, implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care Tribunalul nu a admis argumentele lor, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul (Hotărârea din 25 iunie 2020, CSUE/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, punctul 96 și jurisprudența citată).
- 80 În speță, Tribunalul a prezentat la punctul 68 din hotărârea atacată elementele care l-au determinat să considere că OLAF efectuase cercetări cu privire la autoarea plângerii și la două dintre persoanele acuzate. În plus, acesta a prezentat la punctele 69-74 din această hotărâre motivele care l-au determinat să considere că OLAF nu era obligat să efectueze verificări suplimentare înainte de a-și începe investigația.
- 81 Această motivare este suficientă pentru a permite domnului Dalli să înțeleagă motivele pentru care argumentația sa a fost înlăturată și Curții să își exercite controlul fără să fie necesar ca Tribunalul să adopte în mod specific o poziție cu privire la avizul adoptat de comitetul de supraveghere.

- 82 În al patrulea rând, în ceea ce privește eroarea de drept referitoare la examinarea de către OLAF a informațiilor transmise pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul, trebuie amintit că, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 59 din prezenta hotărâre, o investigație a OLAF nu poate fi începută decât atunci când există suspiciuni suficient de serioase referitoare la acte de fraudă sau de corupție sau la alte activități ilegale susceptibile să aducă atingere intereselor financiare ale Uniunii.
- 83 Reiese din această condiție că simpla transmitere a unei plângeri către OLAF nu poate justifica începerea unei investigații decât dacă OLAF a efectuat o primă apreciere a acuzațiilor pe care această plângere le cuprinde.
- 84 Cu toate acestea, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 58 din prezenta hotărâre, OLAF nu este obligat să efectueze verificări destinate să evalueze în mod complet temeinicia acestor acuzații înainte de începerea unei investigații, din moment ce din articolul 2 din Regulamentul nr. 1073/1999 rezultă că această investigație are ca obiect tocmai stabilirea, dacă este necesar, a naturii ilicite a activităților care fac obiectul investigației. În aplicarea articolelor 3 și 4 din acest regulament, OLAF nu dispune, de altfel, de mijloacele de investigare care să îi permită să desfășoare cu succes această verificare decât după începerea investigației.
- 85 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 70 și 71 din hotărârea atacată, că nu revenea OLAF sarcina ca înainte de începerea unei investigații să efectueze o evaluare detaliată a informațiilor primite, ci că acesta trebuia, în schimb, să examineze cu grijă și imparțialitate ansamblul elementelor în cauză și în special fiabilitatea sursei, precum și credibilitatea acuzațiilor în scopul de a stabili dacă aceste informații erau suficiente pentru a justifica începerea acestei investigații.
- 86 Tribunalul a putut în mod întemeiat să aprecieze, la punctul 73 din hotărârea atacată, că, *prima facie*, caracterul precis și detaliat al informațiilor primite de OLAF era de natură să demonstreze în mod suficient credibilitatea acestor informații. Totodată, Tribunalul a considerat în mod întemeiat la punctul 74 din această hotărâre că OLAF nu trebuia să efectueze cercetări destinate să verifice fiabilitatea surselor informațiilor menționate în lipsa unor elemente ale dosarului din care să reiasă în mod vădit existența unei manipulari sau a unui conflict de interese.
- 87 Rezultă că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a apreciat, la punctul 72 din hotărârea atacată, că OLAF nu trebuia să adopte o poziție înainte de începerea investigației cu privire la elementele menționate de domnul Dalli în cererea sa introductivă, referitoare la poziția adoptată de autoarea plângerii în dosarele cu care era sesizat domnul Dalli și la presupusele relații ale autoarei plângerii cu Comisia.
- 88 În consecință, este necesar să se înlăture al doilea aspect al primului motiv în parte ca inadmisibil și în parte ca nefondat. Rezultă că se impune ca primul motiv să fie respins în ansamblul său.

Cu privire la al doilea motiv, referitor la extinderea investigației

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv

– Argumentația părților

- 89 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 84-89 din hotărârea atacată, încălcând Regulamentul nr. 1073/1999, că o investigație internă a OLAF putea fi extinsă pentru a include elemente care țin de o investigație externă a acestui oficiu. Acesta susține că, deși legiuitorul Uniunii a prevăzut în mod expres la articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 883/2013, care a abrogat

Regulamentul nr. 1073/1999, posibilitatea de a combina într-o singură investigație aspectele unei investigații externe și ale unei investigații interne, o astfel de posibilitate nu ar fi permisă de Regulamentul nr. 1073/1999, care ar fi impus într-un asemenea caz începerea a două investigații distincte.

- 90 Comisia solicită respingerea primului aspect al celui de al doilea motiv ca nefondat sau, în orice caz, ca inoperant.

– *Aprecierea Curții*

- 91 Regulamentul nr. 1073/1999 face o distincție între investigațiile externe, efectuate la fața locului în statele membre și în țările terțe, și investigațiile interne, efectuate în interiorul instituțiilor, al organismelor al oficiilor și al agențiilor Uniunii. Aceste două tipuri de investigații sunt reglementate de articolul 3 și, respectiv, de articolul 4 din acest regulament.
- 92 În vederea pronunțării cu privire la argumentul domnului Dalli întemeiat pe extinderea nelegală a domeniului investigației OLAF, Tribunalul a constatat la punctul 84 din hotărârea atacată că Regulamentul nr. 1073/1999 nu conținea nicio dispoziție referitoare la „posibilitatea extinderii domeniului unei investigații interne la cel al unei investigații externe și invers”. Acesta a adăugat la punctul 86 din hotărârea menționată că ar fi contrar obiectivelor atribuite OLAF, precum și independenței sale ca directorului OLAF să nu i se confere competența de a efectua o astfel de extindere. Tribunalul a subliniat de asemenea, la punctul 87 din hotărârea menționată, că posibilitatea acestei extinderi era prevăzută în mod explicit la articolul 12 alineatul (3) din instrucțiunile OLAF.
- 93 În această privință este necesar, mai întâi, să se arate că motivele Tribunalului referitoare la analiza textului dispozițiilor Regulamentului nr. 1073/1999 nu sunt afectate de nicio eroare.
- 94 În continuare, trebuie să se constate că interpretarea reținută de Tribunal a acestor dispoziții în lumina obiectivelor atribuite OLAF este de natură să favorizeze eficacitatea acțiunii OLAF, din moment ce îi permite să realizeze în cadrul unei aceleiași proceduri activitățile de investigare atât în interiorul instituțiilor, al organismelor, al oficiilor și al agențiilor Uniunii, cât și în exteriorul acestora în vederea reunirii tuturor elementelor de probă care permit să se aprecieze legalitatea comportamentelor supuse controlului OLAF.
- 95 În sfârșit, nu se poate considera că cumulul activităților care intră sub incidența unei investigații externe și a unei investigații interne în cadrul aceleiași proceduri este de natură să priveze persoanele interesate de garanțiile procedurale sau, în mod mai larg, să împiedice aplicarea în cazul fiecăreia dintre aceste activități a normelor care încadrează acțiunea OLAF.
- 96 În consecință, din faptul că legiuitorul Uniunii a prevăzut în mod explicit la articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 883/2013 că o investigație a OLAF poate combina elemente externe și interne nu rezultă că o astfel de posibilitate a fost exclusă de Regulamentul nr. 1073/1999. Dimpotrivă, având în vedere considerațiile care figurează la punctele precedente din prezenta hotărâre, este necesar să se constate că articolul 7 alineatul (4) expune cu și mai multă claritate principiile care sunt deja aplicabile conform Regulamentului nr. 1073/1999 și că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că „extinderile domeniului de aplicare al investigației [nu erau] în sine ilegale”.
- 97 Rezultă că este necesar să se respingă primul aspect al celui de al doilea motiv ca nefondat.

Cu privire al doilea aspect al celui de al doilea motiv

– Argumentația părților

- 98 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a denaturat cererea introductivă în primă instanță prin aceea că, la punctul 80 din hotărârea atacată, a arătat că nu a identificat cu precizie în această cerere o normă care să confere drepturi particularilor și care să fi fost încălcată de OLAF în speță. Astfel, ar reieși în mod clar din cuprinsul punctelor 92-96 din această cerere introductivă că era vorba despre articolele 3 și 4 din Regulamentul nr. 1073/1999.
- 99 Comisia solicită respingerea celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 100 Din examinarea primului aspect al prezentului motiv efectuată la punctele 91-97 din prezenta hotărâre reiese că Tribunalul a apreciat în mod întemeiat, la punctele 84-89 din hotărârea atacată, că, în aplicarea Regulamentului nr. 1073/1999, OLAF putea să extindă în mod legal domeniul de aplicare al unei investigații interne pentru a include elemente care țin de o investigație externă.
- 101 În plus, domnul Dalli nu a contestat nici examinarea procedurii urmate de OLAF în vederea extinderii investigației sale, efectuată la punctele 91 și 92 din hotărârea atacată, nici concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 93 din hotărârea atacată, potrivit căreia domnul Dalli nu demonstrase că extinderile investigației OLAF erau nelegale.
- 102 În consecință, presupunând chiar că Tribunalul ar fi denaturat cererea introductivă, astfel cum susține domnul Dalli, atunci când a statuat la punctul 80 din hotărârea atacată că respectiva cerere nu identifica cu precizie o normă care să confere drepturi particularilor și care să fi fost încălcată de OLAF, această eroare nu ar fi de natură să repună în discuție respingerea celei de a doua obiecțiuni prezentate de domnul Dalli în primă instanță, întemeiată pe vicii în caracterizarea investigației și în extinderea acesteia.
- 103 Or, reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că obiecțiunile îndreptate împotriva unor motive neesențiale ale unei decizii a Tribunalului nu pot determina anularea acestei decizii și sunt, așadar, inoperante (Hotărârea din 18 iunie 2020, Dovgan/EUIPO, C-142/19 P, nepublicată, EU:C:2020:487, punctul 92 și jurisprudență constantă).
- 104 Prin urmare, se impune ca al doilea aspect al celui de al doilea motiv să fie înlăturat ca inoperant și ca acest motiv să fie respins în ansamblul său.

Cu privire la al treilea motiv, referitor la colectarea elementelor de probă

Cu privire la primul aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

- 105 Prin intermediul primului aspect al celui de al treilea motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a săvârșit erori de drept cu ocazia examinării celei de a treia obiecțiuni prezentate în primă instanță, referitoare la colectarea elementelor de probă de către OLAF.

- 106 În primul rând, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 103 din hotărârea atacată, că directorul OLAF putea participa în mod direct la investigație, în condițiile în care, pe de o parte, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999 ar prevedea numai că acestuia îi revine sarcina de a conduce investigațiile, iar, pe de altă parte, această participare directă ar aduce atingere imparțialității sale obiective, cu încălcarea articolului 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 107 În al doilea rând, Tribunalul ar fi considerat în mod greșit, la punctul 105 din hotărârea atacată, că participarea unor reprezentanți ai unei autorități naționale la investigație nu aducea atingere imparțialității obiective a OLAF, deși unul dintre acești reprezentanți era și membru al comitetului de supraveghere. Faptul că această participare a fost acceptată de persoana vizată de activitatea de investigare în discuție și că nu s-a stabilit că participarea menționată a avut vreo consecință asupra desfășurării investigației nu ar fi suficient pentru a garanta imparțialitatea OLAF.
- 108 În al treilea rând, Tribunalul ar fi săvârșit la punctul 119 din hotărârea atacată o eroare de drept prin aceea că a statuat că ingerința în viața privată pe care o reprezintă obținerea, stocarea și utilizarea unei convorbiri telefonice ar putea fi justificată de lipsa contestației din partea autorităților malteze și de principiul cooperării loiale.
- 109 În al patrulea rând, Tribunalul ar fi considerat în mod greșit, la punctul 124 din hotărârea atacată, că nu era necesar să se pronunțe cu privire la caracterul nelegal sau legal al înregistrării unei convorbiri telefonice pentru motivul că domnul Dalli nu participase la această convorbire.
- 110 Comisia solicită respingerea primului aspect al celui de al treilea motiv ca nefondat și, în orice caz, în parte ca inoperant.

– *Aprecierea Curții*

- 111 În primul rând, în ceea ce privește eroarea de drept pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul atunci când s-a pronunțat cu privire la participarea directorului OLAF la investigație, trebuie amintit că articolul 41 alineatul (1) din cartă prevede printre altele că orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament imparțial din partea instituțiilor, a organismelor, a oficiilor și a agențiilor Uniunii.
- 112 Rezultă că acestor instituții, acestor organisme, acestor oficii și acestor agenții le revine sarcina de a se conforma cerinței de imparțialitate în cele două componente ale sale, care sunt, pe de o parte, imparțialitatea subiectivă, în temeiul căreia niciunul dintre membrii instituției în cauză nu trebuie să fie părtinitor sau să aibă prejudecăți personale, și, pe de altă parte, imparțialitatea obiectivă, în conformitate cu care această instituție trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la o eventuală prejudecată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 decembrie 2017, Spania/Consiliul, C-521/15, EU:C:2017:982, punctul 91, precum și Hotărârea din 27 martie 2019, August Wolff și Remedia/Comisia, C-680/16 P, EU:C:2019:257, punctul 27).
- 113 Rolul directorului OLAF în conducerea unei investigații este definit la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999, care revede, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 103 din hotărârea atacată, că directorul OLAF conduce efectuarea investigațiilor.
- 114 Deși exercitarea efectivă a respectivei funcții nu este încadrată în mod specific de regulamentul menționat, din natura activităților OLAF rezultă că această exercitare implică în mod necesar faptul că directorul OLAF dispune de posibilitatea de a adresa instrucțiuni agenților unității responsabile de investigație în vederea orientării muncii lor cu privire la investigație, inclusiv prin dispunerea, dacă este cazul, a realizării anumitor activități de investigare.

- 115 Reiese de altfel din articolul 11 alineatul (6) din instrucțiunile OLAF că anumite activități de investigare enumerate în această dispoziție nu pot fi realizate decât după prezentarea unui act scris care emană de la directorul OLAF și care atestă printre altele activitatea de investigare pe care agenții OLAF sunt autorizați să o îndeplinească. Acest lucru se întâmplă în special în cazul audierii persoanelor vizate sau a martorilor, precum și al inspectării clădirilor și al controalelor la fața locului.
- 116 Directorului OLAF i se cere, așadar, să aibă un rol activ în desfășurarea investigațiilor, astfel cum reiese și din articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999, care prevede că raportul investigației este redactat sub autoritatea acestuia.
- 117 Or, domnul Dalli nu a demonstrat că participarea directă a directorului OLAF la anumite activități de investigare, care poate fi legată de dispozițiile care îi atribuie acest rol activ, ar fi de natură să aducă atingere imparțialității obiective a acestuia. În plus, domnul Dalli nu a contestat validitatea acestor dispoziții.
- 118 În aceste condiții, nu se poate considera că domnul Dalli a stabilit că aprecierea Tribunalului care figurează la punctul 103 din hotărârea atacată, potrivit căreia o astfel de participare directă nu aduce atingere imparțialității investigației, este afectată de o eroare de drept.
- 119 În ceea ce privește, în al doilea rând, participarea la o audiere a domnului Z. a unui reprezentant al unei autorități naționale care este de asemenea membru al comitetului de supraveghere, trebuie arătat că articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999 prevede că acest comitet, prin monitorizarea periodică pe care o exercită asupra punerii în aplicare a funcției de investigație, întărește independența OLAF. În cadrul acestei funcții, acesta poate, printre altele, să ofere directorului OLAF consiliere privind activitățile OLAF.
- 120 Reiese din această dispoziție că membrilor comitetului menționat li se solicită să exercite o funcție de monitorizare a investigațiilor desfășurate de OLAF.
- 121 Având în vedere rolul acordat comitetului de supraveghere, faptul că unul dintre membrii săi a luat parte în mod direct la realizarea unei activități de investigare a OLAF este într-adevăr de natură să determine apariția unei îndoieli legitime referitoare la existența din partea sa, în exercitarea funcțiilor sale de monitorizare în cadrul acestui comitet, a unei eventuale prejudecăți, pozitive sau negative, cu privire la condițiile realizării activității de investigare în discuție.
- 122 Cu toate acestea, deși imparțialitatea obiectivă a unui membru al comitetului de supraveghere ar putea astfel să fie repusă în discuție cu ocazia îndeplinirii funcțiilor de monitorizare pe care le exercită în această calitate, împrejurarea că acestei persoane i se poate solicita ulterior să efectueze o astfel de monitorizare nu poate, în schimb, să determine apariția unei îndoieli legitime cu privire la imparțialitatea sa cu ocazia participării sale la o activitate de investigare.
- 123 Prin urmare, deși lipsa imparțialității obiective invocată de domnul Dalli ar putea eventual să fie invocată cu privire la avizul transmis de comitetul de supraveghere referitor la investigația OLAF, aceasta nu este susceptibilă să repună în discuție respectarea principiului imparțialității în cadrul acestei investigații și în special în cursul audierii la care a participat un membru al acestui comitet.
- 124 Or, argumentația domnului Dalli la care face referire punctul 105 din hotărârea atacată urmărește să conteste legalitatea colectării elementelor de probă de către OLAF, iar nu cea a avizului comitetului de supraveghere. Prin urmare, argumentul întemeiat pe eroarea de drept săvârșită cu privire la acest aspect trebuie respins ca nefondat.
- 125 În al treilea rând, argumentul îndreptat împotriva punctului 119 din hotărârea atacată trebuie înlăturat ca inoperant, în aplicarea jurisprudenței Curții amintite la punctul 103 din prezenta hotărâre, întrucât vizează motive reținute de Tribunal cu titlu suplimentar.

- 126 Astfel, reclamantul apreciază că Tribunalul nu putea înlătura argumentația sa care viza stabilirea faptului că colectarea de către autoritățile malteze a înregistrărilor convorbirilor telefonice constituia o ingerință în viața privată întemeindu-se pe lipsa sesizării OLAF de către autoritățile malteze, precum și pe obligația acestor autorități de a colabora cu OLAF, sub rezerva conformității concursului lor cu legislația națională. Acesta nu repune însă în discuție constatarea Tribunalului potrivit căreia domnul Dalli nu demonstrase că OLAF putea fi considerat responsabil de modalitățile de colectare de către autoritățile malteze a informațiilor în discuție.
- 127 În al patrulea rând, în ceea ce privește eroarea pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul atunci când a considerat, la punctul 124 din hotărârea atacată, că dreptul domnului Dalli la respectarea vieții private și la confidențialitatea comunicațiilor nu fusese încălcat dat fiind că acesta nu participase la convorbirea telefonică din 3 iulie 2012, care fusese înregistrată, trebuie amintit că din jurisprudența constantă a Curții citată la punctul 55 din prezenta hotărâre reiese că răspunderea extracontractuală a Uniunii nu poate fi angajată pentru orice încălcare suficient de gravă a unei norme de drept a Uniunii, ci numai pentru încălcarea suficient de gravă a unei norme care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor.
- 128 Această restricție are ca obiect, fără a aduce atingere normelor aplicabile în ceea ce privește aprecierea legalității unui act al Uniunii, limitarea angajării acestei răspunderi numai la situațiile în care comportamentul nelegal al instituțiilor, al organismelor, al oficiilor și al agențiilor Uniunii a cauzat un prejudiciu unui particular aducând atingere intereselor sale protejate în mod specific de dreptul Uniunii.
- 129 Funcția acestei restricții ar fi, așadar, încălcată dacă s-ar admite că răspunderea extracontractuală a Uniunii putea fi angajată în vederea reparării unui prejudiciu cauzat unui particular prin încălcarea unei norme de drept care nu îi permite să beneficieze de niciun drept, ci care are ca obiect conferirea de drepturi unui terț.
- 130 Rezultă că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 124 din hotărârea atacată, că răspunderea Uniunii nu putea fi angajată față de domnul Dalli pentru eventuala încălcare a dreptului la respectarea vieții private și la confidențialitatea comunicațiilor unor terți a căror convorbire a fost ascultată și înregistrată.
- 131 În consecință, primul aspect al celui de al treilea motiv trebuie respins în parte ca inoperant și în parte ca nefondat.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

- 132 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a săvârșit erori de apreciere a elementelor de probă.
- 133 În primul rând, din înseși afirmațiile unor foști angajați ai domnului Dalli făcute în cursul discuțiilor acestora cu parlamentarii europeni ar rezulta că agenți ai OLAF le-au solicitat să își mențină propria versiune a faptelor, contrar a ceea ce ar fi statuat Tribunalul la punctul 108 din hotărârea atacată.
- 134 În al doilea rând, Tribunalul ar fi denaturat elemente de probă atunci când a statuat, la punctul 110 din această hotărâre, că nu exista decât o „ușoară diferență” între două versiuni ale transcrierii aceluiași fragment al unei convorbiri telefonice, deși una dintre aceste versiuni se referea la faptul că a fost solicitat un anumit preț de către domnul Dalli, în timp ce cealaltă făcea trimitere la o cerere care emana de la un terț.

- 135 În al treilea rând, Tribunalul nu ar fi putut să înlăture în mod valabil, la punctul 111 din hotărârea menționată, relevanța articolelor de presă al căror conținut nu ar fi fost contestat de Comisie, deși acestea ar constitui, în sine, probe referitoare la condițiile în care s-a desfășurat audierea doamnei K. Faptul că doamna K a semnat un proces-verbal care nu repune în discuție condițiile audierii sale nu ar fi determinant din moment ce ar reieși în mod expres din aceste articole de presă că ea a trebuit să semneze acest proces-verbal fără să îl poată reciti.
- 136 În al patrulea rând, Tribunalul nu ar fi ținut cont de elementele de probă prezentate de domnul Dalli cu privire la înregistrarea unei convorbiri telefonice din 3 iulie 2012 de către OLAF. Acesta s-ar fi contrazis de asemenea atunci când a afirmat, la punctul 125 din hotărârea atacată, că niciun element nu permitea să se considere că această convorbire urmărea să îl incrimineze pe reclamant, în condițiile în care constatase la punctul 122 din această hotărâre că această convorbire fusese organizată pentru a aduce elemente de probă suplimentare în vederea confirmării sau a infirmării realității faptelor.
- 137 În al cincilea rând, Tribunalul ar fi omis în mod eronat, la punctul 126 din hotărârea atacată, să ia în considerare Avizul 2/2012 al comitetului de supraveghere, deși acest aviz ar constitui un element de probă.
- 138 Comisia solicită respingerea celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv în parte ca inadmisibil, în parte ca inoperant și în parte ca nefondat.

– *Aprecierea Curții*

- 139 Cu titlu introductiv, din moment ce domnul Dalli invocă faptul că Tribunalul a denaturat elemente de probă prin aceea că a procedat la o interpretare greșită a anumitor documente, trebuie să se arate că, deși o denaturare a elementelor de probă poate consta într-o interpretare a unui document contrară conținutului acestuia, în vederea stabilirii unei astfel de denaturări nu este suficient să se demonstreze că acest document putea face obiectul unei interpretări diferite față de cea reținută de Tribunal. Este necesar în acest scop să se stabilească faptul că Tribunalul a depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a acestui document, în special printr-o interpretare a acestuia contrară textului său (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 februarie 2011, Activision Blizzard Germania/Comisia, C-260/09 P, EU:C:2011:62, punctul 54, Hotărârea din 7 aprilie 2016, Akhras/Consiliul, C-193/15 P, EU:C:2016:219, punctul 72, precum și Hotărârea din 30 ianuarie 2020, České dráhy/Comisia, C-538/18 P și C-539/18 P, nepublicată, EU:C:2020:53, punctul 60).
- 140 În primul rând, la punctul 108 din hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat printre altele că din transcrierea discuției dintre foștii angajați ai domnului Dalli și parlamentarii europeni reieșea în esență că agenții ai OLAF îi recomandaseră domnului G să fie prudent în modul în care ar comunica informații pentru a nu perturba investigația în curs în Malta, fără să îi solicite totuși să își mențină versiunea inițială. Tribunalul a subliniat în special că, în răspunsul la o întrebare, domnul G negase faptul că acești agenți ai OLAF îi solicitaseră să mențină această versiune.
- 141 Deși afirmațiile domnului G. redate în această transcriere prezintă anumite ambiguități cu privire la recomandările exprimate de respectivii agenți ai OLAF, nu este mai puțin adevărat că Tribunalul a menționat în mod exact la acest punct 108 răspunsul pe care domnul G. l-a dat la o întrebare care privea tocmai aspectul dacă agenții OLAF îl încurajaseră să dea o declarație falsă. În plus, reiese din transcrierea menționată că domnul G. a indicat de asemenea că aceiași agenți ai OLAF îl încurajaseră să fie prudent, fără a-i solicita vreodată în mod explicit să nu menționeze anumite fapte.
- 142 În aceste condiții, domnul Dalli nu a stabilit că, la punctul 108 menționat, Tribunalul a denaturat transcrierea în litigiu prin depășirea limitelor unei aprecieri rezonabile a acestui document.

- 143 În al doilea rând, la punctul 110 din hotărârea atacată, Tribunalul a menționat o diferență între cele două versiuni ale transcrierii unui fragment dintr-o convorbire telefonică din 29 martie 2012. Acesta a apreciat că era vorba despre o diferență minoră, fără influență asupra concluziilor OLAF, și că se putea deduce implicit din aceste două versiuni că ambele făceau referire la o sumă solicitată de domnul Dalli.
- 144 În această privință rezultă că Tribunalul a reprodus în mod exact termenii utilizați în fiecare dintre versiunile prezentate de domnul Dalli. În plus, deși interpretarea propusă de domnul Dalli a versiunii furnizate de autoritățile malteze, potrivit căreia aceasta putea fi înțeleasă în sensul că menționează o sumă solicitată de domnul Z., iar nu de domnul Dalli, este posibilă, aceasta nu se impune în mod suficient de evident pentru a permite să se considere că Tribunalul ar fi depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a acestei versiuni.
- 145 În al treilea rând, din cuprinsul punctului 111 din hotărârea atacată reiese că Tribunalul a decis să nu acorde o pondere decisivă articolelor din presa malteză prezentate de domnul Dalli în vederea contestării condițiilor în care s-a desfășurat prima audiere a doamnei K.
- 146 Din cuprinsul aceluiași punct reiese însă că Tribunalul s-a întemeiat, în subsidiar, și pe împrejurarea că din procesul-verbal al celei de a doua audieri a doamnei K. nu reieșea că aceasta contestase cu această ocazie condițiile în care se desfășurase prima sa audiere, deși ea adusese informații suplimentare, modificări și lămuriri acestei prime audieri.
- 147 Acest din urmă motiv, pe care domnul Dalli nu l-a contestat deloc în cadrul prezentului recurs, este suficient pentru a justifica aprecierea Tribunalului potrivit căreia nu se stabilise că practicile agenților OLAF cu ocazia primei audieri ar fi fost contrare principiilor aplicabile în materie de administrare a probei.
- 148 În aceste condiții, este necesar să se considere că argumentația domnului Dalli îndreptată împotriva punctului 111 din hotărârea atacată trebuie considerată inoperantă în aplicarea jurisprudenței Curții amintite la punctul 103 din prezenta hotărâre, în măsura în care ea vizează motive neesențiale ale acestei hotărâri.
- 149 În al patrulea rând, deși domnul Dalli contestă diverse elemente ale motivării Tribunalului referitoare la înregistrarea unei convorbiri telefonice din 3 iulie 2012, este necesar să se arate că o astfel de înregistrare nu putea conduce la angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii decât dacă fusese realizată cu încălcarea unei norme de drept al Uniunii care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor.
- 150 Or, din cuprinsul punctelor 127-130 din prezenta hotărâre reiese că Tribunalul a statuat în mod întemeiat, la punctul 124 din hotărârea atacată, că normele invocate în această privință de domnul Dalli nu aveau ca obiect să îi confere drepturi și că această constatare era suficientă pentru a înlătura angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii pentru realizarea acestei înregistrări.
- 151 Prin urmare, întrucât eventuala luare în considerare a unor elemente de probă suplimentare referitoare la înregistrarea menționată sau stabilirea faptului că prin aceeași înregistrare se urmărea incriminarea domnului Dalli nu era de natură să repună în discuție această apreciere, argumentele prezentate în această privință în cadrul prezentului recurs trebuie respinse ca inoperante.
- 152 În al cincilea rând, la punctul 126 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că domnul Dalli era cel căruia îi revenea sarcina de a stabili că afirmațiile cuprinse în Avizul 2/2012 al comitetului de supraveghere erau dovedite, însă Comisia nu era obligată să adopte o poziție cu privire la aceste afirmații.

- 153 Statuând astfel, Tribunalul s-a întemeiat pe normele privind repartizarea sarcini probei în cadrul unei acțiuni prin care se urmărește angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, însă nu a decis că acest aviz ar fi lipsit în general de orice valoare probantă.
- 154 Rezultă că argumentul domnului Dalli potrivit căruia Tribunalul a omis în mod greșit, la punctul 126 din hotărârea atacată, să ia în considerare avizul respectiv se bazează pe o interpretare greșită a acestui punct și trebuie, așadar, să fie înlăturat ca nefondat.
- 155 Având în vedere considerațiile care precedă, al doilea aspect al celui de al treilea motiv trebuie înlăturat în parte ca inoperant și în parte ca nefondat. Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins în ansamblul său.

Cu privire la al patrulea motiv, referitor la respectarea articolului 4 din Decizia 1999/396

Cu privire la primul aspect al celui de al patrulea motiv

– Argumentația părților

- 156 În primul rând, prin intermediul primului aspect al celui de al patrulea motiv, domnul Dalli susține că din articolul 4 din Decizia 1999/396 și din Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2008, Franchet și Byk/Comisia (T-48/05, EU:T:2008:257), reiese că OLAF este obligat să asculte persoanele care fac obiectul unei investigații cu privire la toate faptele care le privesc. Prin urmare, Tribunalul ar fi trebuit să stabilească dacă domnul Dalli trebuia ascultat cu privire la nota de transcriere a audierii domnului G. din 19 septembrie 2012 (denumită în continuare „nota privind audierea domnului G.”), întemeindu-se pe faptele prezentate în această notă, iar nu să utilizeze, astfel cum ar fi făcut-o la punctul 143 din hotărârea atacată, alte criterii, legate de natura acestei note, de existența altor probe sau de faptul că nota menționată nu figurează decât în anexele la raportul OLAF.
- 157 În al doilea rând, Tribunalul ar fi reținut motive contradictorii atunci când a afirmat, la punctul 143 din hotărârea atacată, că din prezența unui element de probă în anexele la un raport OLAF nu se poate deduce că acest element a fost utilizat de OLAF pentru a dovedi anumite afirmații, în condițiile în care ar fi constatat la punctul 109 din această hotărâre că documentele pe care se întemeiază acest raport nu au vocația să figureze decât eventual în anexa la acesta.
- 158 În al treilea rând, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 144 din hotărârea atacată, că persoana vizată nu dispunea de dreptul de a fi ascultată cu privire la concluziile raportului final al OLAF. Astfel, aspectul determinant ar fi dacă această persoană a fost ascultată cu privire la toate faptele pe care se întemeiază aceste concluzii.
- 159 Comisia solicită respingerea primului aspect al celui de al patrulea motiv ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 160 În primul rând, în ceea ce privește eroarea de drept pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul la punctul 143 din hotărârea atacată, este necesar să se arate că în cuprinsul acestui punct Tribunalul a respins argumentul prezentat de domnul Dalli potrivit căruia OLAF încălcase articolul 4 din Decizia 1999/396 întrucât nu îi permisese să se exprime cu privire la nota privind audierea domnului G.
- 161 Pentru a statua astfel, Tribunalul a stabilit mai întâi că OLAF era obligat să îi solicite persoanei în cauză să își prezinte observațiile cu privire la faptele care o privesc, însă nu era obligat să îi ofere acesteia posibilitatea de a adopta o poziție cu privire la fiecare mărturie obținută. În continuare, acesta

- a subliniat că nota privind audierea domnului G. fusese utilizată în raportul OLAF în diferite scopuri, fără însă ca OLAF să tragă concluzii cu privire reclamant exclusiv pe baza acestei note. În sfârșit, Tribunalul a arătat că din simpla împrejurare că nota menționată figurează în anexele la acest raport nu se poate deduce că aceasta a fost utilizată ca probă în sprijinul acuzațiilor reținute împotriva domnului Dalli.
- 162 În această privință trebuie subliniat că articolul 4 din Decizia 1999/396, care reglementează condițiile și modalitățile investigațiilor interne, prevede, astfel cum a subliniat Tribunalul la punctul 130 din hotărârea atacată, că la finalizarea investigației nu pot fi trase concluzii care fac trimitere nominală la un membru al Comisiei fără ca „părții interesate să i se fi oferit posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere asupra tuturor faptelor care o privesc”.
- 163 Reiese din chiar modul de redactare a acestui articol că OLAF este obligat să îi permită „părții interesate” să se exprime nu cu privire la fiecare element de probă colectat în cursul investigației care ar putea fi utilizat pentru a trage concluzii în privința acesteia, ci numai cu privire la faptele care o privesc și care reies din aceste elemente de probă.
- 164 Rezultă că OLAF ar fi fost obligat să îl asculte pe domnul Dalli cu privire la faptele prezentate în nota privind audierea domnului G. dacă se considera că aceste fapte îl priveau. Prin urmare, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când, pentru a respinge argumentul prezentat în primă instanță de domnul Dalli cu privire la o pretinsă încălcare a articolului 4 din Decizia 1999/396, s-a întemeiat pe utilizarea limitată a acestei note pe care a realizat-o OLAF în raportul de investigație.
- 165 Cu toate acestea, în ipoteza în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului revelează o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2020, Terna/Comisia, C-812/18 P, nepublicată, EU:C:2020:437, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 166 Aceasta este situația în speță.
- 167 Astfel, din nota privind audierea domnului G. reiese că acesta a evocat în timpul audierii sale o întâlnire intervenită la 10 februarie 2012 între domnul Dalli și domnul Z., precum și discuții între domnul Z., doamna K. și domnul G. referitoare la posibilitatea ca domnul Dalli să adopte anumite poziții în schimbul achitării unei sume considerabile.
- 168 Or, din transcrierea audierilor domnului Dalli din 16 iulie și din 17 septembrie 2012 rezultă că domnului Dalli i s-a oferit ocazia să se exprime cu privire la existența acestei întâlniri și la discuția care ar fi avut loc cu ocazia acesteia, precum și cu privire la propunerea domnului Z., care a constituit principalul subiect al discuției menționate în nota privind audierea domnului G.
- 169 În plus, domnul Dalli nu a prezentat fapte noi care să fi fost menționate pentru prima dată în această notă și cu privire la care acesta nu ar fi fost, așadar, în măsură să se pronunțe în timpul audierilor sale de către OLAF.
- 170 Prin urmare, argumentul prezentat în primă instanță potrivit căruia, cu încălcarea articolului 4 din Decizia 1999/396, nu a fost ascultat cu privire la faptele prezentate în nota privind audierea domnului G. trebuie înlăturat ca nefondat. Rezultă că argumentul prezentat în susținerea prezentului recurs întemeiat pe o eroare de drept săvârșită de Tribunal la punctul 143 din hotărârea atacată este inoperant.

- 171 În ceea ce privește, în al doilea rând, pretinsa motivare contradictorie la punctul 109 și la punctul 143 din hotărârea atacată, este necesar să se arate că Tribunalul a statuat la punctul 109 din această hotărâre, în vederea respingerii argumentului întemeiat pe lipsa reproducerii anumitor elemente de probă în raportul OLAF, că documentele pe care se bazează un astfel de raport nu trebuie reproduse integral în acesta și au vocația de a figura eventual în anexa la acest raport.
- 172 La punctul 143 din hotărârea atacată, Tribunalul a apreciat că simpla împrejurare că nota referitoare la audierea domnului G. figurează în anexele la raportul OLAF nu permite să se stabilească că aceasta a fost utilizată ca probă a acuzațiilor reținute împotriva domnului Dalli.
- 173 Nu poate fi constatată nicio contradicție între motivele care figurează la punctul 109 din hotărârea menționată și cele care figurează la punctul 143 din aceasta. Astfel, din cuprinsul punctului 109 nu rezultă că anexele la un raport OLAF nu pot cuprinde elemente de probă care au fost reținute împotriva persoanelor acuzate sau, *a fortiori*, împotriva uneia dintre acestea în cazul în care acest raport cuprinde, astfel cum este cazul în speță, concluzii referitoare la acțiunile mai multor persoane.
- 174 În al treilea rând, în ceea ce privește eroarea de drept pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul la punctul 144 din hotărârea atacată, este necesar să se arate că în cuprinsul acestui punct Tribunalul a constatat printre altele că domnul Dalli nu indicase faptele aflate la baza concluziei în discuție pe care intenționa să le nege sau să le detalieze.
- 175 Rezultă că în cuprinsul acestui punct Tribunalul nu a statuat că OLAF nu era obligat să îl asculte de domnul Dalli cu privire la faptele pe care se baza una dintre concluziile sale, ci, dimpotrivă, a admis în mod implicit că o astfel de obligație revine OLAF, precizând totodată că, pentru a demonstra încălcarea dreptului Uniunii pe care o invocă, domnului Dalli îi revenea sarcina de a indica faptele cu privire la care nu ar fi fost ascultat de către OLAF.
- 176 Argumentul domnului Dalli referitor la eroarea de drept care ar afecta punctul 144 din hotărârea atacată trebuie, așadar, să fie înlăturat ca nefondat întrucât se bazează pe o interpretare greșită a acestei hotărâri.
- 177 În consecință, primul aspect al celui de al patrulea motiv trebuie respins în parte ca inoperant și în parte ca nefondat.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al patrulea motiv

– Argumentația părților

- 178 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, domnul Dalli invocă faptul că Tribunalul a denaturat nota privind audierea domnului G prin aceea că a considerat, la punctul 143 din hotărârea atacată, că aceasta nu prezenta fapte care îl implicau pe reclamant, deși din cuprinsul ei ar reieși în mod clar că aceasta era situația. Această eroare ar fi fost reiterată la punctul 145 din această hotărâre, în cuprinsul căruia Tribunalul ar afirma că reclamantul a fost în măsură să se exprime cu privire la faptele care îl priveau.
- 179 Comisia solicită respingerea celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 180 La punctul 143 din hotărârea atacată, Tribunalul a indicat faptul că nota privind audierea domnului G. nu ar fi fost menționată în raportul OLAF „decât pentru a prezenta audierile martorilor care s-au desfășurat [...], pentru a relata un fapt care nu îl privea pe [domnul Dalli] și care confirma ceea ce

martorul indicase deja cu ocazia unei prime audieri [...] și pentru a relata înțelegerea subiectivă a martorului cu privire la ofertele făcute de domnul Z. printre alții autoarei plângerii”. Tribunalul a dedus de aici că nu reieșea din acest raport faptul „că OLAF ar fi tras vreo concluzie în privința [domnului Dalli] exclusiv pe baza acestei note”.

- 181 Cu toate acestea, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 164 din prezenta hotărâre, toate aceste constatări diferite ale Tribunalului privesc utilizarea de către OLAF a notei privind audierea domnului G. în raportul său. În plus, din niciun alt element din cuprinsul punctului 143 din hotărârea atacată nu reiese că Tribunalul ar fi statuat, după cum susține domnul Dalli, că nota menționată nu cuprindea fapte care îl priveau.
- 182 În aceste condiții, nu se poate considera că constatarea Tribunalului de la punctul 145 din hotărârea atacată, potrivit căreia domnul Dalli i s-a oferit posibilitatea să se exprime cu privire la faptele care îl priveau, este, fie și numai în parte, întemeiată pe o apreciere a Tribunalului potrivit căreia nota privind audierea domnului G. nu ar cuprinde asemenea fapte.
- 183 Pe de altă parte, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 167-170 din prezenta hotărâre, chiar dacă această notă nu fusese adusă la cunoștința sa, reclamantul avusese totuși posibilitatea de a adopta o poziție cu privire la faptele la care ea se referă.
- 184 Prin urmare, al doilea aspect al celui de al patrulea motiv se întemeiază pe o interpretare greșită a hotărârii atacate și trebuie, pentru acest motiv, să fie respins ca nefondat. În consecință, se impune ca al patrulea motiv să fie respins în ansamblul său.

Cu privire la al cincilea motiv, referitor la sesizarea comitetului de supraveghere

Argumentația părților

- 185 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, domnul Dalli invocă faptul că Tribunalul a săvârșit mai multe erori atunci când a respins cea de a cincea obiecțiune prezentată în primă instanță, referitoare la intervenția comitetului de supraveghere.
- 186 În primul rând, în conformitate cu acordul de lucru încheiat între comitetul de supraveghere și OLAF (denumit în continuare „acordul de lucru”), ar trebui respectat un termen de cinci zile între sesizarea acestui comitet și transmiterea de informații autorităților judiciare naționale. Chiar dacă în împrejurări excepționale acest termen putea fi mai scurt de cinci zile, OLAF ar trebui întotdeauna să încerce să ajungă la un acord cu comitetul de supraveghere înaintea acestei transmiteri. În plus, Tribunalul ar fi considerat în mod greșit că Oficiului European de Luptă Antifraudă trebuia să i se recunoască o marjă de apreciere în această privință, deși o astfel de abordare ar lipsi de caracterul său efectiv monitorizarea cu care este investit acest comitet de articolul 11 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1073/1999. Caracterul sensibil al prezentei cauze ar implica, contrar celor statuate de Tribunal, o respectare strictă a garanțiilor procedurale aplicabile.
- 187 În al doilea rând, Tribunalul ar fi denaturat dosarul atunci când a afirmat, la punctul 160 din hotărârea atacată, că președintele comitetului de supraveghere a acceptat transmiterea raportului întocmit de OLAF autorităților judiciare malteze înainte de expirarea termenului de cinci zile. Astfel, existența acestui acord, al cărui caracter real ar fi fost contestat de domnul Dalli cu ocazia ședinței în fața Tribunalului, nu ar reieși din niciun document al dosarului. În plus, mai multe documente ale dosarului ar cuprinde mențiuni în sens contrar.

- 188 În al treilea rând, Tribunalul ar fi încălcat articolul 11 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1073/1999, astfel cum a fost interpretat de propria sa jurisprudență, atunci când a statuat, la punctul 161 din hotărârea atacată, că OLAF putea transmite raportul său autorităților judiciare naționale înainte ca comitetul de supraveghere să încheie examinarea acestuia. Monitorizarea exercitată de acest comitet nu ar constitui o ingerință interzisă în desfășurarea investigației și ar fi indispensabilă în vederea protecției efective a drepturilor persoanelor vizate.
- 189 Această obligație nu ar fi fost respectată în speță întrucât, pe de o parte, OLAF a acordat, la 18 octombrie 2012, comitetului de supraveghere accesul la dosar și, pe de altă parte, a transmis, la 19 octombrie 2012, acest dosar autorităților malteze, deși acest comitet ar fi avertizat OLAF că ar fi fost necesar un termen de examinare mai lung. În plus, împrejurarea că acest comitet nu ar putea împiedica transmiterea raportului OLAF nu ar fi suficientă pentru a justifica privarea acestuia de orice posibilitate efectivă de a-și exercita monitorizarea.
- 190 Comisia susține că al cincilea motiv nu este întemeiat.

Aprecierea Curții

- 191 Este necesar, cu titlu introductiv, să se precizeze funcția comitetului de supraveghere, cu privire la care domnul Dalli și Comisia sunt în dezacord.
- 192 Articolul 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999 definește în mod general această funcție, precizând că comitetul de supraveghere întărește independența OLAF prin monitorizarea periodică a punerii în aplicare a funcției sale de investigație.
- 193 În acest scop, comitetul de supraveghere este obligat, în temeiul articolului 11 alineatul (8) din acest regulament, să adopte cel puțin un raport pe an cu privire la activitățile sale. În plus, acesta poate de asemenea, în aplicarea articolului 11 alineatele (1) și (8) din regulamentul menționat, să transmită directorului OLAF avizul său privind activitățile OLAF, precum și să înainteze rapoarte Parlamentului, Consiliului, Comisiei și Curții de Conturi asupra rezultatelor investigațiilor OLAF și a măsurilor luate în urma acestora.
- 194 Deși nu este exclus ca un aviz transmis de comitetul de supraveghere să privească un caz specific, nu este mai puțin adevărat că legiuitorul Uniunii a solicitat ca un astfel de aviz să nu poată avea ca obiect influențarea alegerilor care trebuie efectuate de OLAF într-o cauză dată, din moment ce, după cum a amintit în mod întemeiat Tribunalul la punctul 162 din hotărârea atacată, articolul 11 alineatul (1) din același regulament prevede că avizele comitetului de supraveghere sunt transmise fără a interveni în efectuarea investigațiilor în desfășurare.
- 195 Din aceste elemente rezultă, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 103 din concluzii, că comitetul de supraveghere are ca funcție efectuarea unei monitorizări periodice a activităților OLAF. Deși acestuia i se solicită, prin urmare, să verifice că aceste activități sunt exercitate potrivit unor modalități care respectă drepturile persoanelor vizate, în special pe cele procedurale, nu îi revine comitetului de supraveghere sarcina de a efectua în acest scop o monitorizare *a priori* a actelor OLAF.
- 196 Această concepție a funcțiilor comitetului de supraveghere este confirmată, în ceea ce privește mai precis transmiterea de informații autorităților judiciare ale unui stat membru, de lipsa, pe care o menționează Tribunalul la punctul 162 din hotărârea atacată, a unei puteri conferite acestui comitet de a se opune transmiterii atunci când este informat cu privire la necesitatea unei astfel de transmiteri în aplicarea articolului 11 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1073/1999.

- 197 Împrejurarea că anumite dispoziții din regulamentul intern al comitetului de supraveghere a OLAF pot fi eventual interpretate, după cum susține domnul Dalli, în sensul că urmăresc să confere un rol mai extins comitetului de supraveghere nu este în niciun caz de natură să repună în discuție considerațiile care precedă, din moment ce acest regulament intern, adoptat în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1073/1999, nu poate modifica dispozițiile acestui regulament.
- 198 În acest context, în ceea ce privește, în primul rând, argumentul potrivit căruia OLAF era obligat să aștepte finalizarea misiunii comitetului de supraveghere înainte de a transmite raportul său autorităților judiciare naționale, este necesar să se sublinieze că o astfel de obligație nu reiese din dispozițiile Regulamentului nr. 1073/1999.
- 199 În plus, această obligație ar fi de natură să întârzie luarea în considerare a concluziilor de către autoritățile judiciare naționale fără să pară necesară pentru a permite comitetului de supraveghere să își îndeplinească funcția specifică, din moment ce acestuia nu îi revine sarcina de a se opune unei transmiteri de informații către autoritățile judiciare naționale, ci numai aceea de a opera o monitorizare periodică a practicilor OLAF în materie.
- 200 Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare atunci când a statuat, la punctul 162 din hotărârea atacată, că transmiterea raportului către autoritățile judiciare malteze înainte ca comitetul de supraveghere să se fi pronunțat cu privire la acest subiect nu constituia o încălcare a unei norme de drept al Uniunii.
- 201 În al doilea rând, în ceea ce privește termenul scurs între sesizarea comitetului de supraveghere și transmiterea raportului autorităților malteze, Tribunalul a constatat în mod întemeiat, la punctul 153 din hotărârea atacată, că articolul 11 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1073/1999 prevede obligația de informare a comitetului în legătură cu cazurile care necesită transmiterea de informații autorităților judiciare naționale fără a stabili un termen de care ar trebui să dispună comitetul pentru a efectua o astfel de monitorizare înaintea acestei transmiteri.
- 202 Deși acordul de lucru prevede într-adevăr că documentele care trebuie transmise comitetului de supraveghere în acest cadru trebuie „în general” să îi fie comunicate cu cinci zile lucrătoare înaintea transmiterii de informații autorităților judiciare naționale, reiese din modul de redactare a acestui acord, astfel cum a arătat Tribunalul la acest punct, că acest termen este orientativ și că OLAF poate, prin urmare, să se abată de la el.
- 203 Întrucât, având în vedere funcția specifică a comitetului de supraveghere, nu este în niciun caz necesar ca el să se pronunțe înaintea acestei transmiteri, Oficiului European de Luptă Antifraudă trebuie să i se recunoască o largă marjă de apreciere în stabilirea datei la care transmite aceste informații autorităților judiciare naționale. El poate, așadar, să decidă să efectueze o astfel de transmitere înainte de expirarea termenului vizat în acordul de lucru fără ca președintele comitetului de supraveghere să își dea în prealabil acordul în această privință.
- 204 În aceste condiții, nu se poate considera că Tribunalul a săvârșit o eroare de calificare juridică a faptelor atunci când a statuat că, având în vedere importanța și caracterul sensibil al investigației, precum și faptul că domnul Dalli demisionase deja din funcțiile sale de comisar, OLAF putea, fără să depășească în mod vădit marja de apreciere de care dispune, să aprecieze că este oportun să transmită raportul său autorităților malteze încă de la 19 octombrie 2012, deși comitetul de supraveghere nu avusese acces la dosarul complet decât în ziua precedentă.
- 205 În al treilea rând, afirmațiile domnului Dalli referitoare la o denaturare a dosarului pentru motivul că, contrar celor arătate de Tribunal la punctul 160 din hotărârea atacată, președintele comitetului de supraveghere nu ar fi acceptat transmiterea raportului întocmit de OLAF autorităților malteze înainte de expirarea unui termen de cinci zile trebuie înlăturat ca inoperant în măsura în care reiese din cuprinsul punctului 203 din prezenta hotărâre că, presupunând chiar că Tribunalul a considerat în

mod greșit că președintele comitetului de supraveghere aprobase necesitatea unei transmiteri rapide a raportului către autoritățile malteze, această eroare nu poate fi de natură să repună în discuție aprecierea, care figurează la punctul 164 din hotărârea atacată, potrivit căreia această transmitere a putut să fie efectuată de OLAF fără încălcarea normelor de drept al Uniunii aplicabile.

206 În consecință, al cincilea motiv trebuie respins în parte ca inoperant și în parte ca nefondat.

Cu privire la al șaselea motiv, referitor la prezumția de nevinovăție

Cu privire la al doilea aspect al celui de al șaselea motiv

– Argumentația părților

207 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al șaselea motiv, care trebuie examinat în primul rând, domnul Dalli invocă faptul că motivele Tribunalului referitoare la aprecierea declarațiilor directorului OLAF cu ocazia unei conferințe de presă sunt contradictorii, în măsura în care Tribunalul a constatat, la punctul 176 din hotărârea atacată, pe de o parte, că directorul OLAF afirmase că domnul Dalli nu reacționase cu privire la actele în discuție despre care avea cunoștință și, pe de altă parte, că declarațiile directorului OLAF nu reflectau vinovăția reclamantului.

208 În plus, Tribunalul ar fi omis un anumit număr de elemente de probă prin aceea că nu a ținut cont de o serie de alegații negative formulate de directorul OLAF cu ocazia conferinței sale de presă.

209 Comisia apreciază că al doilea aspect al celui de al șaselea motiv nu este întemeiat.

– Aprecierea Curții

210 La punctul 176 din hotărârea atacată, pe de o parte, Tribunalul a arătat că constatările factuale menționate de directorul OLAF priveau printre altele „faptul [că domnul Dalli] ar fi avut cunoștință despre actele în cauză și lipsa unei reacții din partea sa în această privință”. Pe de altă parte, Tribunalul a apreciat că „nu se poate considera că aceste constatări sunt evocate într-un mod care urmărește să reflecte vinovăția reclamantului sau să încurajeze publicul să creadă în vinovăția sa”.

211 Astfel, Tribunalul a descris la acest punct elementele de fapt prezentate de directorul OLAF cu ocazia conferinței de presă din 17 octombrie 2012, înainte de a efectua o evaluare a modului în care directorul OLAF a prezentat aceste elemente. În cuprinsul punctului 176 menționat, Tribunalul a dezvoltat de altfel această a doua idee, descriind măsurile luate de directorul OLAF pentru a evita ca observațiile sale să poată fi interpretate drept o declarație de vinovăție a domnului Dalli.

212 În consecință, afirmația potrivit căreia acest punct al hotărârii atacate ar fi afectat de o motivare contradictorie trebuie înlăturată ca nefondată.

213 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe omiterea anumitor elemente de probă, este necesar să se arate că prin intermediul acestuia domnul Dalli susține că Tribunalul nu a ignorat elementele de probă, însă a denaturat unul dintre aceste elemente pe care Tribunalul l-a analizat efectiv, și anume transcrierea conferinței de presă a directorului OLAF din 17 octombrie 2012. Al doilea aspect al celui de al șaselea motiv este de altfel prezentat sub titlul „Denaturarea elementelor de probă”.

214 În această privință, rezultă într-adevăr din această transcriere că, în cursul acestei conferințe de presă, directorul OLAF a prezentat în mod critic comportamentul domnului Dalli în calitate de membru al Comisiei și a sugerat că acesta putea avea legătură cu anumite activități frauduloase.

- 215 Cu toate acestea, nu reiese în mod clar din transcrierea menționată că directorul OLAF a afirmat în mod clar că domnul Dalli săvârșise infracțiuni.
- 216 În aceste condiții, deși transcrierea conferinței de presă în discuție poate fi interpretată în mod legitim în diferite moduri, nu se poate considera că Tribunalul a denaturat această transcriere depășind în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a acestui document.
- 217 În consecință, se impune ca al doilea aspect al celui de al șaselea motiv să fie respins ca nefondat.

Cu privire la primul aspect al celui de al șaselea motiv

– Argumentația părților

- 218 Prin intermediul primului aspect al celui de al șaselea motiv, domnul Dalli susține că Tribunalul a săvârșit erori de drept cu privire la întinderea principiului prezumției de nevinovăție.
- 219 În primul rând, Tribunalul s-ar fi înșelat cu privire la criteriile care permit să se asigure un echilibru între acest principiu și libertatea de exprimare atunci când s-a referit, la punctul 175 din hotărârea atacată, la dreptul OLAF de a informa publicul în cel mai precis mod posibil, deși un astfel de drept nu ar fi fost consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea EDO”).
- 220 În al doilea rând, Tribunalul ar fi statuat în mod greșit că împrejurarea că anumite elemente exprimate cu ocazia conferinței de presă organizate de OLAF figurau deja în comunicatele de presă publicate anterior de domnul Dalli sau de Comisie era de natură să justifice anumite atingeri aduse prezumției de nevinovăție sau principiului confidențialității care decurgea din articolul 339 TFUE. În plus, Tribunalul nu ar fi putut aprecia, la punctul 177 din hotărârea atacată, că comunicatul de presă publicat de domnul Dalli privea concluziile OLAF din moment ce acest comunicat era anterior publicării raportului OLAF.
- 221 În al treilea rând, Tribunalul ar fi săvârșit de asemenea o eroare de drept atunci când a recunoscut, la punctul 179 din hotărârea atacată, o anumită relevanță faptului că comunicatul de presă publicat de OLAF ulterior ar fi avut ca obiect corectarea informațiilor incorecte prezentate de mass-media.
- 222 Comisia solicită respingerea primului aspect al celui de al șaselea motiv în parte ca inadmisibil și în parte ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 223 În ceea ce privește, în primul rând, criteriile menționate de Tribunal în vederea asigurării unui echilibru între prezumția de nevinovăție și libertatea de exprimare, trebuie amintit că prezumția de nevinovăție este consacrată la articolul 48 din cartă, care corespunde articolului 6 paragrafele 2 și 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), astfel cum reiese din Explicațiile cu privire la cartă. Rezultă că, în conformitate cu articolul 52 alineatul (3) din cartă, trebuie luat în considerare articolul 6 paragrafele 2 și 3 din CEDO în vederea interpretării articolului 48 din cartă, ca prag minim de protecție [Hotărârea din 5 septembrie 2019, AH și alții (Prezumția de nevinovăție), C-377/18, EU:C:2019:670, punctul 41, precum și jurisprudența citată].
- 224 Astfel cum a arătat în esență Tribunalul la punctul 173 din hotărârea atacată, reiese din jurisprudența Curții EDO, pe de o parte, că prezumția de nevinovăție este încălcată dacă o decizie judiciară sau o declarație oficială cu privire la un inculpat reflectă sentimentul că el este vinovat, în condițiile în care

vinovăția sa nu a fost stabilită în prealabil conform legii, și, pe de altă parte, că, deși autoritățile pot informa publicul cu privire la anchetele penale în curs de desfășurare, acestea trebuie să o facă cu toată discreția și cu toată rezerva impuse de respectarea prezumției de nevinovăție (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 22 mai 2014, Ilgar Mammadov împotriva Azerbaidjanului, CE:ECHR:2014:0522JUD001517213, § 125 și 126).

- 225 În această privință, trebuie, desigur, să se constate că, astfel cum a susținut domnul Dalli, această jurisprudență nu a recunoscut posibilitatea autorităților publice de a informa publicul în mod cât mai precis posibil cu privire la acțiunile puse în aplicare în contextul unor eventuale disfuncționalități sau fraude.
- 226 Cu toate acestea, la punctul 175 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a statuat că OLAF beneficia de această posibilitate, ci că, în scopul atingerii unui echilibru între interesele implicate, era necesar să se țină seama de faptul că OLAF avea interesul de a asigura o astfel de informare a publicului.
- 227 În plus, la acest punct 175, în cadrul analizei pe care a efectuat-o cu privire la afirmațiile directorului OLAF din timpul conferinței de presă din 17 octombrie 2012, Tribunalul a precizat de asemenea că acestea erau echilibrate și că directorul OLAF a dat dovadă de rezerva necesară. Tribunalul a aplicat astfel criteriile care reies din jurisprudența Curții EDO menționată la punctul 224 din prezenta hotărâre.
- 228 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept la punctul 175 din hotărârea atacată cu privire la criteriile care trebuie aplicate pentru a examina dacă OLAF adusese atingere principiului prezumției de nevinovăție.
- 229 În al doilea rând, celelalte argumente prezentate de domnul Dalli în susținerea primului aspect al celui de al șaselea motiv trebuie înlăturate ca inoperante, în aplicarea jurisprudenței Curții menționate la punctul 103 din prezenta hotărâre, în măsura în care acestea privesc motive reținute de Tribunal cu titlu suplimentar.
- 230 Astfel, reiese din cele ce precedă, pe de o parte, că respingerea obiecțiunii prezentate în primă instanță și întemeiate pe încălcarea prezumției de nevinovăție se bazează în special pe motivul că directorul OLAF a dat dovadă de rezerva necesară în cadrul prezentării concluziilor OLAF și, pe de altă parte, că elementele menționate la punctul 176 din hotărârea atacată, pe care se bazează acest motiv, nu sunt contestate în mod valabil de domnul Dalli.
- 231 Prin urmare, din moment ce motivul menționat este suficient pentru a stabili, conform jurisprudenței menționate la punctele 223 și 224 din prezenta hotărâre, că declarațiile directorului OLAF nu au încălcat articolul 48 din cartă, motivele suplimentare reținute de Tribunal la punctele 175 și 177 din hotărârea atacată, care privesc în esență faptul că anumite informații fuseseră deja prezentate de Comisie sau de domnul Dalli, nu sunt necesare pentru a justifica aprecierea efectuată de Tribunal la punctul 178 din hotărârea atacată.
- 232 În al treilea rând, argumentul potrivit căruia Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept la punctul 179 din hotărârea atacată trebuie de asemenea să fie respins ca inoperant.
- 233 Reiese astfel din cuprinsul punctului 180 din hotărârea atacată că Tribunalul a considerat, având în vedere conținutul comunicatului de presă din 19 octombrie 2012, că prin acest comunicat OLAF informase în mod legitim publicul cu toată discreția și rezerva impuse.

- 234 Întrucât acest motiv este suficient pentru a stabili, conform jurisprudenței menționate la punctele 223 și 224 din prezenta hotărâre, că OLAF respectase prezumția de nevinovăție atunci când a emis comunicatul menționat și întrucât acesta nu face obiectul niciunei contestări în cadrul prezentului recurs, este necesar să se considere că celelalte argumente prezentate de Tribunal cu privire la acest subiect sunt neesențiale.
- 235 În consecință, primul aspect al celui de al șaselea motiv trebuie respins în parte ca inoperant și în parte ca nefondat. Rezultă că al șaselea motiv trebuie să fie respins în ansamblul său.

Cu privire la al șaptelea motiv, referitor la aprecierea prejudiciului moral

Argumentația părților

- 236 Prin intermediul celui de al șaptelea motiv, domnul Dalli invocă faptul că, la punctul 225 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept și a denaturat cererea introductivă în primă instanță atunci când a considerat că nu stabilise faptul că comportamentul reproșat Comisiei sau OLAF era, prin gravitatea sa, de natură să îi creeze un prejudiciu.
- 237 Comisia solicită respingerea celui de al șaptelea motiv ca inoperant sau, cu titlu subsidiar, ca neîntemeiat.

Aprecierea Curții

- 238 Din cuprinsul punctului 218 din hotărârea atacată rezultă în mod explicit că prejudiciul invocat și legătura de cauzalitate au fost examinate cu titlu suplimentar de Tribunal, acesta apreciind, la punctul 217 din această hotărâre, că domnul Dalli nu demonstrase existența unui comportament ilegal al OLAF sau al Comisiei.
- 239 Din moment ce primele șase motive ale prezentului recurs au fost respinse, este necesar să se considere că constatarea efectuată de Tribunal la punctul 217 din hotărârea menționată nu este contestată în mod util de domnul Dalli.
- 240 În plus, din jurisprudența Curții menționată la punctul 42 din prezenta hotărâre rezultă că, atunci când nu este stabilit că unei instituții a Uniunii îi poate fi reproșat un comportament ilegal, acțiunea în despăgubire trebuie respinsă în ansamblul său fără să fie necesar să se examineze caracterul real al prejudiciului sau existența unei legături de cauzalitate între comportamentul acestei instituții și prejudiciul invocat.
- 241 Rezultă că al șaptelea motiv trebuie respins ca inoperant, în aplicarea jurisprudenței Curții menționate la punctul 103 din prezenta hotărâre, în măsura în care vizează motive reținute de Tribunal cu titlu suplimentar.
- 242 Având în vedere toate considerațiile care precedă, recursul trebuie respins în ansamblul său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 243 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

- 244 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 245 Întrucât Comisia a solicitat obligarea domnului Dalli la plata cheltuielilor de judecată, iar domnul Dalli a căzut în pretenții, se impune ca acesta să fie obligat să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Comise.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Îl obligă pe domnul John Dalli să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Comisia Europeană.

Semnături